

‘We zijn nog steeds Father & Friend’

Het is deze week vijftien jaar geleden dat Alain Clark en zijn vader Dane het duet *Father & Friend* uitbrachten. Een prachtplaat die de liefde tussen ouder en kind ijzersterk weergeeft en daardoor resoneert bij anderen. Vijf maanden voor hun jubileumconcert leggen junior en senior hun grote hit op de snijtafel. ‘Nu pas begrijp ik wat mijn vader al die tijd gevoeld moet hebben.’

Z

TEKST
FRANK WAALS
FOTOGRAFIE
IVO VAN DER BENT

Zelfs vijftien jaar na dato raken we maar niet uitgesproken over die grote hit van jullie.

Alain: ‘We zijn nog steeds *Father & Friend*. Het is grappig dat er zoveel lagen bestaan binnen drieënhalve minuut muziek en wat het blijkbaar allemaal heeft kunnen losmaken. Het is in eerste instantie niets meer dan ons verhaal met daarbinnen weer twee aparte verhalen, die uiteindelijk uitsplitsen naar allerlei andere belevenissen van mensen die het horen. Als we op de dag van de opname niet samen de studio in waren gedoken maar, bij wijze van spreken, op de bowlingbaan hadden gestaan, dan was het bij slechts een mooie herinnering gebleven waar we het nooit meer over hadden gehad. Maar nu, door iets dat mijn vader en ik samen hebben gedeeld, zitten we er met jou over te praten. Ik vind dat magisch.’

Op welke momenten zie je jezelf in de ander?

Alain: ‘Hoe ik zit of op bepaalde dingen reageer, daarin ben ik af en toe net mijn vader. Het kan niet anders dan dat dit simpelweg geprogrammeerd zit in je dna. Tot mijn 23ste heb ik ook gehoopt zijn stem te erven. Ik was een jaar of veertien toen ik de baard in de keel kreeg en het er al iets meer op begon te lijken. *Fingers crossed* dat die ontwikkeling zou doorzetten, maar helaas. Ik kan heus zingen, maar de zwaarte en diepte die hij heeft, mis ik. Ik denk dat het een generatie is overgeslagen, want m’n zoon Nilo van dertien heeft het weer wel.’

Dane: ‘Nou, je moet niet doen alsof het er niet mag zijn. Je kan aardig zingen en hebt met heel grote artiesten gewerkt. Dat zegt natuurlijk ook wel wat.’

Alain: ‘Het is ook geen valse bescheidenheid, maar we kunnen er lang of kort over praten: onze klankkleur is anders.’

Dane: ‘Ik ervaar dat gek genoeg zelf niet zo. Toen we onze single opnamen, moest ik er behoorlijk aan wennen mezelf weer terug te horen. Zeven jaar lang had ik niet gezongen en daar stond ik ineens weer. Jeetje mina, wat >

verschrikkelijk! Ik schrok er gewoon van. Gaandeweg ging dat beter en nam ik de complimenten van anderen dat het mooi klonk wat makkelijker aan.'

Wanneer kwam het talent van Alain bovendrijven?

Dane: 'Zijn eerste Nederlandstalige nummer, de *Boskaboutersong*, zong hij op 10-jarige leeftijd en dat klonk prachtig. Daarna maakte hij *Claire* voor een vriendinnetje. Kreeg gelijk kippenvel.'
Alain: 'Die laatste maakte ik voor het meisje waar ik verliefd op was. Ze was iets ouder en eigenlijk een beetje *out of my league*, dus ik zocht iets om indruk mee te maken. Met een gitaar en een cassetterecorder nam ik een nummer voor haar op. Dat bleek een goede move. Direct daarna hadden we verkering. Voor twee weken. Afgelopen november zag ik haar terug op een schoolreünie, waar ze me vertelde het bewuste bandje nog steeds te hebben.'

Terug naar *Father & Friend*, wanneer kregen jullie door dat het een potentiële evergreen was?

Dane: 'Naarmate het aantal verhalen van mensen voor wie het iets betekent groeide. Dat zijn er zoveel, dat kun je je haast niet voorstellen. Zo heeft een jongen bijvoorbeeld zijn coming-out naar zijn ouders beleefd met behulp van dit nummer, om maar iets te noemen.'

Alain: 'Op het moment dat we het opnamen, was het gewoon een leuk liedje waar wij twee persoonlijk een gevoel bij hebben. Je staat er dan niet bij stil wat voor magie de tijd er dan vervolgens nog overheen gooit. Dat het, buiten ons om, een eigen reis gaat maken.'

Dane: 'De wijze waarop Alain zijn gevoel op papier heeft gezet, had ik niet beter kunnen doen. Ik heb ook niets aan de tekst aangepast. Het was meteen prima zo.'

Alain: 'Ik was al aan het schrijven voor mijn album, toen een goede vriend ineens opmerkte dat een duet met mijn vader misschien leuk zou zijn. Nou, die kwam binnen, hoor. Alsof er een licht aanging in een donkere kamer. Waarom had ik daar nooit eerder aan gedacht? Ik ben meteen op m'n fiets gestapt en naar deze studio gereden, waar ik op een krukje en met een gitaar in de hand ben gaan schrijven. Na twintig minu-

Dane: 'Dat je zoon zoiets maakt doet je als vader wel wat. De eerste keer dat ik die tekst las, kreeg ik kippenvel over mijn hele lijf'

ten stond de basis, ongeveer 80 procent van het geheel, op papier. Het kwam heel vloeiend.'

Dane, neem ons eens mee naar de eerste keer dat je het las.

Dane: 'Een enorme verrassing en een groot compliment. Dat je zoon zoiets maakt doet je als vader wel wat. De eerste keer dat ik die tekst las was niet normaal. Ik kreeg kippenvel over mijn hele lijf. Ik zie het als de mooiste waardering van een kind naar zijn vader.'

Alain: 'Terugkijkend is dit nummer echt een familiedocument geworden dat voor altijd in een metaforische glazen vitrine zit. Tegelijkertijd is het ook van iedereen. Heel veel mensen delen mooie en ontroerende verhalen die zij koppelen aan dit nummer en in de basis niets met mijn vader en mij te maken hebben. Dat die momenten zijn gecreëerd door iets dat wij met z'n tweeën hebben meegemaakt, maakt me nederig en dankbaar.'

Dit nummer betekende je doorbraak, Alain. Voelde je je in 2008 ook gearriveerd daardoor?

Alain: 'Nu wel, op het moment zelf zat ik in een flow. Ik denk dat niemand van de mensen die dicht bij mij staan – van band, tot familie en platenmaatschappij – doorhad hoe heftig die storm was. Het was een periode dat alles heel hard ging en je daar in mee moet. Je bent enorm aan het sturen en geniet tegelijkertijd als je voelt eindelijk de wind vol in de zeilen te hebben. Ik ben vanaf mijn vijftiende non-stop in voorbereiding geweest op dat moment, waarop alle gevonden kwartjes en dubbeltjes onder het tapijt voor een treinkaartje naar de studio zich eindelijk uitbetaalden.'

Het artiestenvak kent ook gevaren. Hoeveel zorgen heb je daarover gehad, Dane?

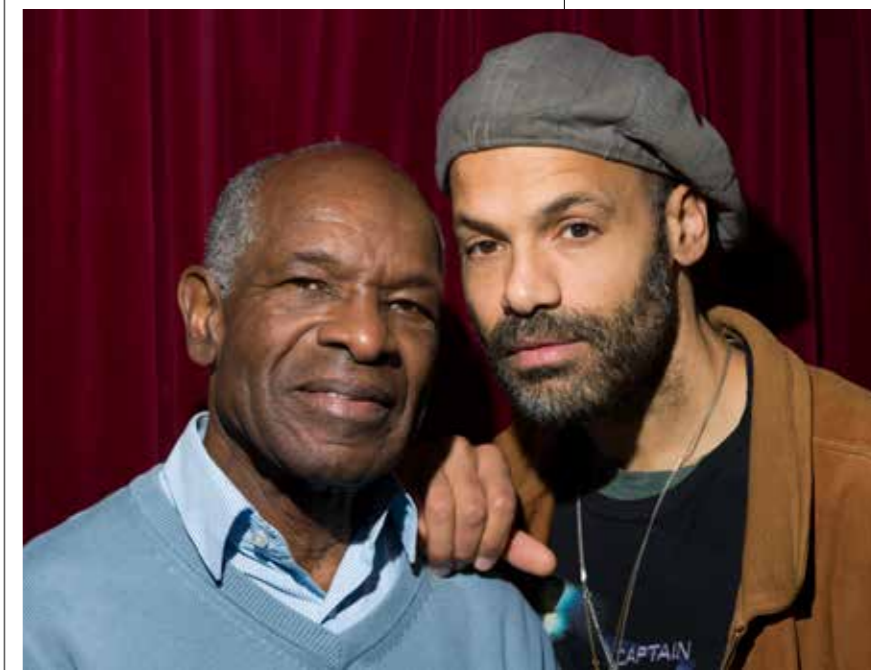
Dane: 'Die hadden zijn moeder en ik in het begin wel, maar omdat we potentie in hem zagen, vertrouwden we erop dat het wel goed zou komen.'

Alain: 'Ook in die periode dat ik naar Amerika ging? Hadden jullie toen geen zorgen? Ik ging bijna letterlijk met alleen zakgeld die kant op. Ik had enkel het geluk dat jij voor KLM werkte, waardoor ik goedkoop kon vliegen. Dat was het. Meer had ik niet.'

Dane: 'Ik denk dat we meer over je veiligheid inzaten dan over je carrière. Ik voorzag dat hij in Amerika misschien belazerd zou worden door allerlei foute types. Gaandeweg kwam ook dat weer goed en groeide ook op dat punt het vertrouwen.'

Alain: 'Ik was niet het type dat maar een beetje zat te kutten en alleen maar uitging. Ik was heel erg met muziek bezig. Wat mij heel erg heeft geholpen, is dat mijn ouders al op jonge leeftijd tegen me zeiden: als we zien dat je ervoor gaat, dan supportten we je. Die gedachte heeft me de veiligheid gegeven om te gaan *explore*.'

Dane: 'Ik zag de passie in zijn ogen. We wilden dat hij zijn schooldiploma zou halen en daarna kon gaan ervaren in de praktijk. Dat is uiteindelijk toch de beste leerschool.'

Een zin uit het nummer: 'But to use your words, you can never be too sure.' Moet je de liefde voor elkaar blijven uitspreken?

Alain: 'Hoe ouder ik word, des te meer ik me realiseer dat de connectie met de mensen waarvan je houdt het enige is dat overblijft, wanneer je alles weg pelt van waar het nu eigenlijk om gaat in het leven. Dat zagen we ook op de begrafenis- sen waar we dit nummer mochten spelen. Dat

Dane: 'Wat ik zelf gemist heb, wilde ik mijn zoon geven: een betere band met zijn vader'

hebben we vrij regelmatig gedaan en dan wat meer ingetogen dan tijdens andere optredens. Verdrietig en tegelijkertijd een voorrecht. Mensen worden vaak gevierd als ze er niet meer zijn en dat is eigenlijk te laat. Ik bedoel dat helemaal niet prekerig, want het is iets waar ook ikzelf nog beter in kan worden, maar het is zo belangrijk.'

Dane: 'Toen ik 65 werd, hadden mijn zwagers het over de opties: gezond 75 worden of aftakelend 85. Ik zou altijd voor dat eerste kiezen. Het bracht me op het idee om op die dag het woord te nemen en mijn naasten te bedanken voor de jaren die ik met hen heb mogen doormaken en de hopelijk nog vele die zullen volgen. Als ik straks in mijn kist lig, dan gaat dat niet meer. Dit leek me daarom alvast een goed moment daarvoor.'

Een andere zin uit het nummer: 'So strange to hear and see, that someone so different, is a soul like me.' Verschillen jullie zoveel?

Dane: 'Mensen zien juist heel veel van mij in Alain terug. Wat hij doet, wat hij zegt, z'n houding, het af en toe stil zijn. Ik denk dat het verschil 'm meer zit in bepaalde meningen. Sommige dingen ziet hij anders dan ik.'

Alain: 'En dan nog, als tiener bots je meer dan als volwassene. Bij voorbaat omdat je een andere generatie vertegenwoordigt.'

Dane: 'Dat is inderdaad waar. Ik was meer beschermend en hij vroeg zich vaak af waar ik me toch zo druk om maakte. Met zijn puberteit had ik moeite. Ik was continu bezig met opvoeden en stond er niet altijd bij stil dat hij ondertussen wel gewoon een tiener was, die ik moest laten gaan en dan kwam het wel goed. Mijn strengheid kwam voort uit hem willen beschermen. Hem op zijn donder geven was voor z'n eigen bestwil, maar als kind zie je dat op dat moment niet zo.'

Alain: 'Alleen al het feit dat je uit een andere tijd komt, speelt mee. Hij was voorzichtiger en keek meer de kat uit de boom, terwijl ik meer ben van het dingen aanraken en kijken wat er gebeurt. Ook als volwassene. Ik hou juist van onveilige zaken opzoeken, terwijl hij wat aftastender is. Daarin verschillen we in essentie.'

Een derde zin uit het nummer: 'I didn't know my father like the way that you know me.'

Dane: 'Dat is dat generatieding weer. Ik heb mijn vader niet zo gekend als mijn zoon mij. Hij was er wel, maar we woonden niet samen en spraken niet veel met elkaar. Wat ik zelf gemist heb, wilde ik mijn zoon geven: een betere band met zijn vader.'

Alain: 'Het is de onvermijdelijke dans die je maakt van het altijd dingen anders willen doen dan wat je van huis uit hebt meegekregen. Zelfs als die lessen op papier positief zijn. Als kind geef je daar, op een bepaalde manier, toch weer een tegenreactie op. Zo waren mijn grootouders niet getrouwd, vond mijn vader het belangrijk om dat voor ons wel te zijn, maar hechten wij daar als kinderen dan weer minder waarde aan. Dat is de ironie. Ik ken mijn vader, heb mijn opa en oma ook meegemaakt, maar daar zitten natuurlijk ook weer oneindige generaties voor. Wij zijn daar de laatste tak van en zitten vast aan die boom. Hoe je het ook wendt of keert, je hebt altijd te maken met echo's uit het verleden.'

Alain: 'Hoe ouder ik word, des te meer ik me realiseer dat de connectie met de mensen waarvan je houdt het enige is dat overblijft'

Ik zit nu in een situatie waarin ik twee kanten op kan kijken: terug naar mijn vader en vooruit naar mijn zoon. Onderling helpen we elkaar in een proces dat nooit stopt. Daarom zingen we ook: "You helped make me what I am, a better man."

Alain, welke veranderingen heeft je vader in vijftien jaar tijd doorgemaakt?

Alain: 'Hij is opener geworden en omdat ik zelf ouder ben is de setting tussen ons lichter van toon. Hij is in veel opzichten veranderd en >

ik heb zelfs nog het vertrouwen dat ik hem binnen nu en vijf jaar een keer ga horen vloeken. Maar misschien is dat *wishfull thinking*.'

Dane: 'Iets wat er bij mij altijd in heeft gezeten, en waarin ik dus ook niet in ben veranderd, is mijn stiptheid. Afspraak is afspraak. Ik wacht liever een half uur op iemand anders dan dat ze dat vijf minuten op mij moeten doen. Ik ben daar heel strikt in. Ook ga ik altijd voor perfectie. Dat was vroeger met sporten al zo. Dan kwam ik ruim voor de training al binnengelopen om op te warmen. Dat heb ik van kleins af aan gehad. Ik heb ontzettende moeite met mensen die overal maling aan hebben, al toon ik daarover tegenwoordig minder agressie dan vroeger. Mijn arts vroeg me eens waarom ik geen genoeg kan nemen met iets dat simpelweg goed is, maar waarom zou ik, als je ook voor excellent kan gaan? Als mensen me daarom een mierenneuker noemen, dan is dat maar zo.'

Alain: 'Ah, daar is dat kleine vloekje! Vloeken licht!'

Heeft *Father & Friend* na al die tijd nog wel enige waarde voor jullie?

Alain: 'Nummers kunnen daarin afnemen des te vaker je ze zingt, maar bij deze is dat niet het geval. Er is heus een periode geweest dat we 'm vrij regelmatig zongen en het een sleur dreigde te worden, maar toch was daar ineens het omslagpunt waarop ik me realiseerde blij te moeten zijn dat we het überhaupt nog kunnen zingen. De dag dat ik mijn vader verlies, komt onvermijdelijk een keer, maar daar wil ik niet te lang over nadenken. Elke keer samen optreden is weer één om van te genieten. Inclusief alle gesprekken die daardoor volgen en die we anders misschien niet hadden gevoerd.'

Dane: 'Voor mij voelt het elke keer weer alsof ik het voor het eerst zing.'

Alain: 'Ik heb je dat vaker horen zeggen en ben dat meer gaan begrijpen nadat ik *Father & Friend* met Nilo zong. In 2019, tijdens een theatertour. Toen voelde ik diezelfde trots voor mijn zoon. Nu pas begrijp ik wat mijn vader al die tijd gevoeld moet hebben. Het nummer bevat een heel mooie combinatie van kwetsbaarheid en veiligheid en dat danst gedurende dat liedje voortdurend om je heen.'

Dane: 'Ik heb het nooit als sleur ervaren. Alleen al het feit dat je gevraagd wordt om ergens op te treden is een blijk van waardering van degene die je die opdracht geeft.'

Alain: 'Ja, ha, jij hoeft maar één liedje te zingen.'

Alain: 'Nu pas begrijp ik wat mijn vader al die tijd gevoeld moet hebben. Het nummer bevat een heel mooie combinatie van kwetsbaarheid en veiligheid'

Dane: 'Maar wel straks in de AFAS Live. Daar staat ook niet iedereen!'

Iets om naar uit te kijken dus.

Alain: 'De reactie van mensen op dit nummer is ook te gek. Net even anders dan bij, bijvoorbeeld, *This Ain't Gonna Work of Blow Me Away*, wat ze evengoed meezingen. Ik merk het als ik mijn coupletje gezongen heb en het voor pa tijd is het toneel op te komen. Die opwindning in de zaal is heel bijzonder. Zeker in de eerste jaren, wanneer men zich ook nog eens afvroeg of hij er überhaupt wel zou zijn.'

Dane: 'Ik heb momenten gekend dat het net iets zwaarder voor me was en ik zelfs mijn tekst kwijtraakte of extra geëmotioneerd raakte. Zo mochten we 'm laten horen tijdens 75 jaar vrijheid in Arnhem, ten overstaan van een grote groep veteranen. Dappere mensen die voor onze vrijheid hebben gestreden. Toen trad ik wel even buiten mezelf. Dat wij dat mee mochten maken.'

Alain: 'Elke setting is anders. Soms zing je je nummers, is er niets aan de hand, maar realiseer je je ineens weer even waar je staat door een blik van iemand uit het publiek, van elkaar of het zonlicht dat op een bepaalde manier doorbreekt. Als je niet op het podium staat, dan kun je je bijna niet voorstellen wat die kleine dingen met je doen. Dit blijft altijd mijn meest bijzondere werk. Ik kan me heel veel artiesten voorstellen waarbij het een droom zou zijn om daar samen een liedje mee te maken, maar niets topt deze song met mijn vader.' ✕

